

Силабус курсу

Фінансовий та управлінський облік

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 – управління та адміністрування
Спеціальність – 072 – фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма – Банківська справа
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з графіком
Рік навчання: 4, Семестр: ІІV
Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доц. **Денчук Павло Никифорович**
к.е.н., доц. **Омецінська Ірина Ярославівна**

Контактна інформація

pavlo26003419@gmail.com

irinaomec@ukr.net

Опис дисципліни

Дисципліна «Фінансовий та управлінський облік» належить до блоку вибіркових дисциплін, спрямована на формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок щодо відображення облікової інформації стосовно економічних процесів в системі управління суб'єктами господарювання в рамках існуючого нормативно-правового забезпечення, в тому числі національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та міжнародних стандартів обліку, а також отриманням теоретичних знань щодо інтеграції міжнародної облікової практики у вітчизняну. Дисципліна забезпечує розуміння особливостей обліку доходів, витрат (за різних систем обліку і калькулювання) та фінансових результатів підприємств з урахуванням передового зарубіжного досвіду.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
1/-	1. Організаційні та методичні аспекти фінансового обліку,	Поглибити та розширити теоретичні знання з питань формування систем фінансового обліку, його об'єктів та принципів організації. Порівняльна характеристика фінансового та управлінського обліку	Питання, тести
3/1	2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій	Знати сутність, види та оцінку необоротних активів, фінансових інвестицій. Засвоїти методику обліку руху необоротних активів, фінансових інвестицій в системі рахунків за національними та міжнародними стандартами. Розуміти сутність та методи нарахування амортизації необоротних активів.	Питання, задачі, тести

3/1	3.Облік оборотних активів	Знати облікову термінологію щодо виробничих запасів, дебіторської заборгованості та грошових коштів. Засвоїти методику їх обліку за національними та міжнародними стандартами	Питання, задачі, тести
4/2	4. Облік поточних та довгострокових зобов'язань	Здатність застосовувати методи оцінки поточних та довгострокових зобов'язань. Володіння методикою обліку короткострокових кредитів банку, обліку поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги, з оплати праці, за розрахунками з бюджетом, за розрахунками зі страхування. Засвоїти методику обліку довгострокових зобов'язань.	Питання, задачі, тести
3/2	5. Облік витрат, доходів та фінансових результатів в системі фінансового обліку	Знати термінологію визначення витрат і виробничої собівартості. Засвоїти методику обліку процесу виробництва та випуску готової продукції. Володіти порядком визнання та оцінки доходів. Знати методику визначення фінансового результату діяльності та його відображення на рахунках бухгалтерського обліку	Питання, задачі, тести
2/1	6.Облік власного капіталу	Володіти порядком формування статутного, пайового та іншого зареєстрованого капіталу, методикою обліку зареєстрованого, неоплаченого, вилученого резервного та додаткового капіталу, забезпечень майбутніх витрат і платежів, цільового фінансування та цільових надходжень; здатність формувати, використовувати та вести облік прибутку	Питання, задачі, тести
4/2	7.Сутність управлінського обліку. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку	Знати етапи становлення та розвитку управлінського обліку, його об'єкти, принципи та взаємозв'язок з фінансовим обліком. Знати сучасні підходи до управління витратами, вміти класифікувати витрати для цілей управління, розуміти особливості поведінки витрат	Питання, задачі, тести
4/2	8. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.	Вміти формувати собівартість продукції (робіт, послуг) за калькуляційними статтями. Розуміти особливості простого, позамовного, попроцесного, попередільного, нормативного методів обліку витрат. Розуміти облік витрат і калькулювання за змінними витратами; знати порядок формування собівартості і фінансового результату у системах обліку «директ-костинг», «абзорпшин-костинг», «ABC- костинг». Засвоїти методику аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності й прибутку.	Питання, задачі, тести
2/1	9.Бюджетування на підприємстві	Володіти навиками з прогнозування витрат. Володіти технікою складання та взаємоузгодження бюджетів	Питання, задачі, тести
6/2	10. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності	Здатність застосовувати основні принципи підготовки фінансової звітності; володіти методикою підготовки даних, що ґрунтуються на інформації бухгалтерського обліку для їх включення у фінансову звітність. Знати порядок складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами обліку. Розуміти методику побудови управлінської звітності	Питання, задачі, тести

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінансовий та управлінський облік» визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять.	Модульна робота – макс. 100 балів: завд. 1 макс. 30 бал., завд. 2 - 35 бал., завд. 3 – 35 бал.	Оцінка за виконання завдань тренінгу	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Літературні джерела

1. Голов С. Ф. Управлінський облік: Підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2023. 532 с.
2. Гресь Н. Л. Фінансовий облік. Практикум: навч. посіб.; Нац. техн. ун-т «Дніпров. Політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 303 с.

3. Гудзь Н.В., Денчук П.Н, Романів Р.В. Бухгалтерський облік: навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: «Центр учбової літератури», 2019.424с.
4. Єршова Н. Ю. Стратегічний управлінський облік в умовах інноваційно-орієнтованої моделі економіки : монографія. Харків : Лібуркіна Л. М. [вид.], 2019. 391 с.
5. Задорожний З.В. Внутрішньогосподарський облік в будівництві: Монографія. Тернопіль: Екон. думка, 2006. 336 с.
6. Задорожний З.-М.В., Муравський В.В., Семанюк В.З., Омецінська І.Я. Управлінський облік: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2023. 293 с.
7. Задорожний З.-М.В., Омецінська І.Я., Богуцька Л.Т. Управлінський облік: прикладі, задачі, тести: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211 с.
8. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-XIV/ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
9. Інструкція по застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
10. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Денчук П.Н. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 488с.
11. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт (нова редакція) / затверджено Наказом Мінрегіонбуду від 31.12.2010 р. №573 URL: <http://httpm.ua/show/2cid08543.htmls://dtkk.co>
12. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджено наказом Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 р. № 373. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
13. Михальська О. Л., Швець В. Г. Управлінський облік та аналіз виробничих витрат: монографія; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Екон. ф-т. Київ : Кондор, 2019. 222 с.
14. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text
15. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>
16. Охотнік С. І., Свічкач Н. М. Управлінський облік: навчальний курс: від теорії до практики. Дніпро : Акцент ПП, 2023. 512 с.
17. Позняковська Н. М. Фінансовий облік: навч. посіб.; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2023. 270 с.
18. Словник термінів бухгалтерського обліку : навч. посіб. / укл. З.-М. В. Задорожний, В. В. Муравський, І. Я. Омецінська. Тернопіль : ВПЦ «Університетська думка», 2021. 120 с.
19. Управлінський облік : навч. посіб. / В. Я. Плаксієнко [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук В. Я. Плаксієнка. Полтава: Астроя, 2018. 250 с.
20. Управлінський облік : навч. посіб. / Л. В. Гуцаленко [та ін.]. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 371 с.
21. Управлінський облік : підручник / [О. В. Фоміна та ін.] ; за заг. ред. О. В. Фоміної; Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 227 с.
22. Управлінський облік : підручник / [Г. О. Партин та ін.]; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2023. 670 с.
23. Фатенок-Ткачук А. О. Фінансовий облік I, II: навч. посіб.; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Вид. 3-тє, змін. та допов. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 551 с.
24. Фінансовий облік і звітність: навч. посіб. / С. Мельник, І. Горбан, Н. Марушко. Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 387 с.

25. Шевців Л. Ю. Управлінський облік : навч. посіб. Львів : Растр- 7, 2022. 642 с.
26. Arvidsson S. (2019). *Challenges in Managing Sustainable Business: Reporting, Taxation, Ethics and Governance*. London: Palgrave Macmillan Cham. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-319-93266-8>
27. Bhimani Alnoor, Datar Srikant, Horngren Charles, Rajan Madhav. *Management and Cost Accounting: 7th edition*. Harlow, United Kingdom: Pearson Education Limited, 2019.
28. Clarke Peter. *Managerial Accounting: Costing, Decision-Making and Control*. 3rd Revised edition, Imprint Institute of Chartered Accountants in Ireland, 2016, 832 p.
29. Dauderis H. & Annand D. Jensen T., Morpurgo M. *Introduction to Financial Accounting*. Adapted by T. Jensen & M. Morpurgo. Lyryx Learning Inc. 2022. URL: <https://lyryx.com/introduction-financialaccounting/>
30. Gupta M., Hilmola O. K., Williams C.. ABC- and TOC-based systems: A literature review and synthesis. *Cost Management* (March/April), 2019, p. 25-40.
31. Horngren C. T., Dater S. M., Rajan M. V. *Cost Accounting: A managerial Emphasis*. 14th edition. New Delhi : Pearson Edition, 2016. P. 220-222.
32. Langfield-Smith Kim, Smith David, Andon Paul, Thorne Helen, Hilton W. Ronald. *Management Accounting*, Australia: McGraw-Hill Education, 2017, 1128 p.
33. Larry M. Walther. *Financial Accounting*. 2020. 469 p. 27. Jan Williams. *Financial & Managerial Accounting*. 2021.
34. *Management accounting: tutorial* / L. V. Hutsalenko [et al.]. Kyiv: NULES of Ukraine, 2020. 338 p.
35. *Management Accounting: interactive ebook, 4th Edition* / Leslie G. Eldenburg, Albie Brooks, Judy Oliver, Gillian Vesty, Rodney Dormer, Vijaya Murthy, Nick Pawsey. Wiley, 2020, 752 p. ISBN 0730369382, 9780730369387
https://books.google.com.ua/books/about/Management_Accounting.html?id=unkNxQEACAAJ&redir_esc=y
36. Raef A. Lawson. *Management Accounting Case Book: Cases from the IMA Educational Case Journal*, 2020, 256 p. URL: <https://www.wiley.com/en-ad/Management+Accounting+Case+Book%3A+Cases+from+the+IMA+Educational+Case+Journal-p-9781119724520>
37. Turzo, T., Marzi, G., Favino, C., & Terzani, S. (2022). Non-financial reporting research and practice: Lessons from the last decade. *Journal of Cleaner Production*, 345, DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2022.131154>
38. Walther L.M. *Principles of Accounting* (free online textbook). URL: [Homeprinciplesofaccounting.com](http://homeprinciplesofaccounting.com)
39. Weygandt J. Jerry, Kimmel D. Paul Kieso E. Donald. *Weygandt's Managerial Accounting: Tools for Business Decision Making*, 1st Edition, Global Edition, 2018, 704 p. URL: <https://www.wiley.com/en-us/Managerial+Accounting%3A+Tools+for+Business+Decision+Making%2C+8th+Edition-p-9781119390381>
40. Zadorozhnyy Z. -M., Muravskyi V., Semaniuk V., Gumenna-Derij M. Global management accounting principles in the system of providing resource potential of the enterprise. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2022. 3 (44), 63-71. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.3.44.2022.3765>
41. Zadorozhnyi Z.-M. V., Ometsinska I.Ya. Product total cost (work, service): organizational and methodical aspects of its formation. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2019. Том 4. № 31. С.152-162.